

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

89. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Bichio. Conchen.
pensionis. Lunae 14. Febr. 1650.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

que concurreret, nimirum quod Petrus semper inter Equites habitus fuerit, ac Religiosus utrumque requisitum ad hunc effectum copulatiue necessarium tradit Abb. Albericus sub n. 3. de testibus. Alex. conf. 2. n. 70. & conf. 17. num. 4. lib. 4. & pluries respondit Rot. videlicet in vna Mediolanen. rescriptis permutatione 10. Ianuar. 1587. coram recpl. mem. Card. Pamphilio & decif. 176. n. 45. p. 5. recent. & post Pacif. Salu. dec. 170. num. 8. & in Perusina bonorum 4. Iulij 1608. coram Penia. Dum itaque obferuantia in casu proposito excluditur ex testibus, deponentibus, Petrum per annos vigintiquinque, & ultra, nec in Pallio, nec in pectore Crucem detulisse, ab eoque tempore citra intra Equites amplius agnitiuum non fuisse, nec recensitum, cursus ille temporis, licet longaeuus, praesumptionem Pontificis assensus inducere non valet, vt notat Socin. in conf. 29. n. 20. c. m. segg. lib. 1. Iason. in l. sciendam in 4. limit. ff. de verb. oblig. Felin. in c. scilicet n. 33. vers. 7. & ult. de re iud. Add. ad dec. Pur. 35. n. 7. libro secundo, Rota coram bon. mem. Cocc. dec. 301. n. 7.

10. Praedicta verò certiora redduntur ex resolutione S. Congregationis Conc. Trid. in vna Meliten. sub die 10. Maij 1608. quia Eminentissimi Patres responderunt, Professionem ab huiusmodi Equitibus obedientiae nuncupatis emissam, nullius esse roboris, atque eminenti ad obligandum ipsos Religioni, nisi eorum institutio per Apostolicam Sedem fuerit approbata, vel ab eadem Eminentissimus M. Magister legitimam ad id facultatem obtineat; Quorum responsa non solum futuris imponendi finem controverfis vim obtinent, sed iustam quoque praeseferunt interpretationem, in praecedentibus casibus hactenus non decisis, neque in iudicium deductis pari ratione seruandam, iuxta gloss. in prom. Clem. in verb. de catero. Salas de leg. quaest. 97. r. 14. sect. 12. vers. 4. colligo, vbi loquitur in specie de resolutione S. Congregationis praefatae, Rota coram Greg. dec. 310. n. 7. & dec. 17. n. 3. part. 4. tom. 2. rec. & in Maleuitana antianitatis 26. Maij 1640. in § non obstat. quod praedicta ordinatio coram Reuerend. D. meo Decano; Et ab hoc Tribunali semper magna cum reuerentia suscipi solent, vt dictum fuit in Auersa beneficiorum 3. Iulij 1606. coram Card. Sacratio, & coram Burari. dec. 478. n. 2. & in Meten. Abbatia 19. Iulij 1628. coram Reuerend. D. meo Decano, & in Maioricens. parochialis 13. Iulij 1646. coram R. P. D. meo Celfo, & in alijs relatis in Calaguritana clauis 12. Ianu. 1648. in ult. §. coram R. P. D. meo Corrado, & in Oppiden. processum 18. Maij 1646. in §. Et hoc iuris dispositio coram me.

Et ita vtraque, &c.

DECISIO LXXXIX.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Bichio.

Concheñ. Pensionis.

Luna 14. Februarij 1650.

§. 1. **R**ationes ipsae quae iuxta decisiones in priori instantia coram R. P. D. meo Corrado editas sub die 13. Ianuarij 1648. & 21. Maij 1649. Sententiae Rotalis ab eodem D. meo Corrado super nullitate pensionis late iustitiam demonstrant, mouerunt hodie Dominos, vt eandem sententiam confirmandam esse responderent, nempe defectus iustificacionis valoris à Mazzilla pensionario narrati, & simulatio in fraudem decreti Sacri Concil. Trid. sess. 25. de reformat. c. 15.

2. Debit namque pensionarius in hoc iudicio petitorio iustificare valorem ducatorum 500. auri de Camera à se narratum Papae per ascensum, cum huiusmodi narratiua dicatur causa, & fundamentum gratiae, vt in

puncto praeter allegatos in decisionibus R. P. D. meo Corradi tradit Lothar. de re benef. lib. 1. g. 43. n. 1. & segg. vbi hoc ampliat quando, vt in casu nostro agitur de pensione referuata beneficio pleno, Rota decif. 126. n. 1. part. 3. decif. 287. n. 9. part. 5. recent. & in Placentina pensionis 25. Iun. 1646. coram R. P. D. meo Corrado, vbi sequendo distinctionem semper in hoc Sacro Tribunali receptam dicitur quod, aut agitur in iudicio possessionis, & onus probandi saluitem valoris narrati in pensionario sufficit docere de eius exceptione, cum penant igitur petitoria & valor probandus est in pensionario, quia cum titularis habeat intentionem in ducatum in dispositione iuris quod beneficia sine diminutione conferantur, igitur, opus est pensionarius literis Apostolicis referuacionis pensionis, & quidem validis, quales non sunt nisi iustificentur in valore narrato, vbi vt hic agitur contra successorem in valore narrato, referuacionis pensionis non consentit.

3. At pensionarius non iustificauit, solumque apparet de valore in ducato 500. monetae Castellae, nec accusatur sine quia falsa narratiua, quae non mouit contententem, & dolosa non est, gratiam non vitiat, & propter literas de rescriptis, cuius dispositionem ad rescripta gratiosa extendit Innoc. in cap. postulasti nu. 1. ead. tit. Lap. alleg. 89. n. 6. aliaque relati in decif. 288. n. 1. post conf. Farin. decif. 536. n. 4. part. 4. tom. 3. recent. contententem vero non magis mouit narratiua valoris in 500. ducatis Camerae, quam mouisset in totidem monetae Castellae, cum semper remaneant pro titulari duae tertiae partes fructuum quibus saluus Papa solet beneficia grauari pensione, vt per Gigan. de pens. g. 9. sub n. 1. & 2. & sub n. 5. in fin. Rot. in Romanana pensionis 25. Maij 1646. & vnde huiusmodi coram me, & magis in terminis ad effectum excusandi malam expressionem valoris fuit ponderatum in d. decif. 536. n. 5. vers. salua enim, & n. 6. p. 4. tom. 3. recent.

4. Sive quia mala expressio provenit ab errore procuratoris, ac expeditoris, vt constat: quia in mandato procurae dato à principali valor expressus fuit in 500. ducatis monetae Castellae, quod excludit dolum principalem, & licet Rota non facile admitat litam exceptionem propter fraudem quae alias fieri possent impetrando per medium procuratoris, vt refert Ciceron. decif. 10. de proben. hoc procedere quando error vitatur circa ea, quae Papam ad concedendum difficultiorem reddere possissent, necnon conuincitur ex publicis instrumentis mandati procurae dati à principali declarari Rot. inter impress. conf. Farin. decif. 270. sub n. 4. vers. censuerunt Domini, & d. decif. 268. sub n. 11. vers. fuit responsum, quas refert & sequitur d. decif. 536. n. 5. & n. 18. part. 4. tom. 3. recent.

5. Primum enim cessat, quia non constat remanere pro titulari duas tertias partes fructuum deductis oneribus, quod est in specie probandum ab impetrante, Seraph. decision. 1030. numer. 1. Rot. decif. 444. numer. 4. part. 2. recent. decision. 237. numero sexto, cit. coram bon. mem. Card. Mellino, & in Monopolitanana pensionis 7. Februarij 1648. coram me; praeterea potest dolo narratus valor in ducatis camerae, vt Papa libentius tantam pensionem beneficio pleno referuaret; quicquid enim sit, quando pensionarius erat puer tenet aetatis, & agitur pro reductione pensionis contra titulare qui illi consentit in quibus terminis loquitur ex aduerso allegata decif. 536. part. 4. tom. 3. recent. vt patet num. 4. & sub num. 7. vel quando falsa narratiua non tendit in alicuius prauidicium, puta quia impetrans beneficium non curatum se Presbyterum narrauerit, cum tamen simplex Clericus esset, qui est casus supra citat. dec. 270. & 288. apud Farinac. post. conf. Sanè in maiore qui bene sciebat valorem beneficij, & in gratia prauidiciali tertio pro est referuatio

sentatio pensionis, quia Papa prececit cum maiori circumspicione oritur suspicio, quod nisi fuisset facta illa narratio Papa non concessisset ut respondendo contrariis bene distinxit Rota in d. decisi. 270. sub n. 3. vers. & quantum ex doctor. Gemin. in e. gratia. n. 4. in fin. de rescript. in 6. quam sequitur Cresc. decisi. 10. nu. 2. de praben. Cassad. decisi. 10. n. 3. vers. scilicet quod expressio eod. tit. & generaliter quod Papa gratiam quae alieni praedictum inferret presumatur non concessurus, vel difficultis si narratio sit falsa, fuit dictum in Nouarrien. Canonicius 12. Februarij 1593. coram clar. mem. Card. Hieron. Pamphilio impress. apud Marches. de commiss. parte prima fol. 451. sub n. 1. vers. & praesertim in decisione 150. n. 5. coram san. mem. Grego. XV. & in Calagurritana beneficij de Cornago 27. Maij 1647. coram me.

6. Alterum pariter penitus remouetur, quia pensionarius receptis literis Apostolicis narratiuam valoris in ducatis 500. Camera continentibus, non solum non contradixit, aut pro illarum correctione instituit, quam forsitan nec obtinere potuisset cum litera non discordent a supplicatione, sed a mandato iuxta alteram ex opinionibus relatum. Mandol. super reg. 27. Cancell. n. 7. sed eas in iudicio produxit pro obpenas earum executione; hinc enim illas ratificasse censetur cum omnibus qualitatibus, & narratiuis ibi expressis ex alleg. in 2. deo. R. P. D. mei Corradi §. quia praeter quod. parumque refert quod productio facta fuerit a procuratore absque speciali mandato, quia ipse pensionarius tum literis, tum earum productione vsus fuit obtinendo illarum executionem, & obpenas in variis Tribunalibus defendendo, qui vsus inducit ratificationem equipolentem speciali mandato l. si filius familias, ubi notant omnes, ff. ad Maced. cum aliis adductis in Casenaten. fructuum 28. Iunij 1647. fin. coram Reuerend. P. D. meo Rota. & in specie supplicationis porrectae a procuratore, Caputaq. decisi. 193. numer. 1. & 2. & numer. 4. part. 1. Caval. decisi. 26. numer. 5. Put. in punct. pensionis expeditae a procuratore decisi. 100. sub num. 1. vers. nomen, & numer. 2. lib. 2. in cor. ita facta narratio procuratoris apta vitare gratiam noceat principali propter illius vsum, esto quod non nocere si nullatenus monere potuisset Principem ad concedendum, ac tertio non praedictat in quibus terminis gratiae vsum non nocere dixit Rota in sepè citata dec. 188. num. 12. post conf. Fatin.

7. Simulatio quoque in fraudem Concilij Tridentini prohibentis reseruari filio pensionem super beneficio possessio a parte visa est vrgere, nam Manzilla quia prohibeatur obtinere pensionem super fructibus Ecclesiae Parochialis Loci Vallis de Colmenas, quam tunc Iacobus eius pater naturalis possidebat, curauit quod idem Iacobus consentiret pensioni ad fauorem Petri Ordone nepotis Sanctij Ordone ut vice versa idem Sanctius super fructibus alterius Parochialis loci Carasnellae a se possessae consentiret simili pensioni ad fauorem ipsius Manzillae prout factum fuit, expeditaeque hinc inde litera expensis solius Manzillae. Vnde apparer eum causa simulandi ad euitandam scilicet, seu verius eludendam prohibitionem Concilij, ut ferè in punct. Paris. de confid. 9. §. 1. n. 3. S. Aymon conf. 153. n. 8. tum animus & coniectura simulationis quibus illa conuincitur ex quo occultè committitur cap. per suas sicut. vbi Innoc. n. 1. de simon. Lotther. de re benef. lib. 1. q. 36. n. 105. Rot. dec. 238. n. 14. coram san. mem. Grego. XV. & in Balneogien. simonia 17. Maij 1624. coram bon. mem. Cocino.

8. Et inter coniecturas potissima est quae resultat ex contextualitate mandatorum procurae ab utroque Rectore eodem tempore, & coram eodem Notario, & testibus ad consentiendum pensionibus ut supra datorum Paris. de resign. lib. 14. q. 9. n. 10. & seq. usque ad 15. &

de confid. d. q. 5. n. 5. & 9. & 17. in fin. Rot. decisi. 134. n. 3. vers. & ex breuitate p. 2. diuersi alique relati in 2. decisi. coram D. meo Corrado. §. nempe, neque coniecturas euitari potest eo quod testes deponant mandatum Iacobi patris Manzillae emanasse in remuneratiorem eorum, quae Sanctius Ordone fecerat ad fauorem ipsius Manzillae, ex quo inferretur quod ob diuersitatem causa vtriusque mandati Contextualitas non inducit correspondentiam ex alleg. in dec. 392. n. 13. coram san. mem. Grego. XV. & in Romana seu Veliterna restitutionis in integrum 20. Septembris 1646. coram me. Quia titulus iste remuneratiouis cum sit relatus ad beneficium acceptum, hoc est ad consensum a Sanctio praestitum ad fauorem Manzillae magis conuincit identitatem causa, & correspondentiam consensuum, quod scilicet vnus consenserit contemplatione consensu alterius, ita ut ex vtriusque simultaneo, & effectiuo consensu probetur mutua inter ipsos permutatio, ut in terminis consensu remuneratiouis est text. in l. sed & si lege 28. consuluir, in fin. ibi genus quoddam hoc est permutatiouis, ff. de per. hored. & ibi notat Ant. Faber. col. 3. circa fin. vers. remuneratiouem fol. 307. facit, rexi. in l. si pigora 56. vers. species enim, ff. de furt. Accedente praesertim quod Manzilla fecit expensas expeditiouis vtriusque pensionis, quod pro coniectura fraudis adducit Paris. de confid. 9. §. 2. n. 1. & seqq. Rota in Romana domus ad Transiberim. 18. Iunij 1638. §. 3. insurgit coram Eminenti. Card. Panziolo, & vtriusque resulabat vtilitas ad fauorem consanguineorum ipsorum consentientium, nempe ex vna parte nepotis, ex altera filij quod pariter fraudis argumentum praebere tradit Paris. de confid. d. quaest. 27. num. 6. & 7. vnde quicquid dicendum esset si aliqua ex praedictis coniecturis concurreret, sane omnibus simul iunctis apparet praecessisse inter partes expressam, aut praesumptam conuentionem de ad inuicem consentiendo, Anchar. conf. 434. sub numer. 3. vers. ex praambula. Aim. consil. 153. num. 9. & pensionem cadere sub prohibitione Concilij Tridentini, ut in his terminis declaratum fuisse a S. Congregatione refert Garz. de benef. part. 7. c. 3. num. 87. vbi in fine dicitur quod consensu pensionis dicitur praestitus per fraudem & in proximis terminis Aufred. ad Cappell. Thol. q. 439. num. 5.

Et ita decisum vtraque, &c.

DECISIO XC.

Sacrae Rotae Romae coram R. P. D. Cerro.

Vicei Iurisdictionis.

Luna 2. Maij 1650.

1. §. **L**iteras Apostolicas tam S. memoriae Clementis VIII. sub data 14. Kal. Septembris 1592. in quibus Ecclesia S. Ioannis de Abbatissis in Collegiatam erecta cum suis Dignitatibus, Canoniciatibus, Praebendis, Capitulo, Beneficiis, & quibuscumque Ministris submititur Iurisdictioni Ordinarij, quam etiam record. Urbani VIII. sub data 18. Ianuarij 1624. illarum confirmatorias, exequendas esse diffinitiuè pronunciatum fuit per sententiam Rotalem, a qua interposita appellatione, & causa mihi commissa cum clausula, Partio literis arbitrio, debitaui, An intret arbitrium, & illud non intrare, pro illarum retardatione Domini responderunt, quia litera Apostolica de iure paratam habent executionem cap. si Capitulo, vbi gloss. in verb. exequatur de concess. & rabad. in 6. Mohed. dec. 13. vs. lit. pendens. Card. Cavaler. decisi. 230. num. 1. & seq. Buratt. decisi. 435. n. 1. Vrgellen. dec. 60. n. 2. Praesertim